

ASIA

Päätös ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaisesta ilmoituksesta, joka koskee pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamista.

Ilmoituksen tekijä

Osuuskauppa Arina
Nuottasaarentie 1
90400 Oulu

Y-tunnus 0187614-3

Puhdistettavan alueen sijainti

Osoite:
Puthaanrannantie 4, 99300 MUONIO

Kiinteistö:
LÄNSKÄ, 498-401-12-29,

Asian vireilletulo, vireilletulon peruste sekä viranomaisen toimivalta

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaisesti pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamiseen sekä puhdistamisen yhteydessä kaivetun maa-aineksen hyödyntämiseen kaivualueella tai poistamiseen toimitettavaksi muualla käsiteltäväksi voidaan ryhtyä tekemällä siitä ilmoitus alueelliselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Ilmoitus on tehtävä hyvissä ajoin, kuitenkin viimeistään 45 vuorokautta ennen puhdistamisen kannalta olennaisen työvaiheen aloittamista.

Ilmoitus pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamisesta on tullut vireille Lapin ELY-keskukselle 29.01.2025.

Aiemmat viranomaispäätökset ja lausunnot

Ilmoituksen kohteena olevalle kiinteistölle ei ole annettu aiemmin ympäristönsuojelulain 136 §:n mukaista päätöstä pilaantuneen maaperän puhdistamiseksi.

Puhdistettava alue

Alueen toimintahistoria ja pilaantumisen vaaraa aiheuttaneet toiminnot ja tapahtumat

Kohteessa on harjoitettu polttoaineen jakelutoimintaa vuodesta 2010 lähtien. Kiinteistöllä sijaitsevassa rakennuksessa on toiminut S-market Muonio. Polttoaineen jakelutoiminta kohdekiinteistöllä on loppunut 13.8.2024. Jakelutoiminnot ovat siirtyneet toiseen osoitteeseen.

Kohteessa on tapahtunut öljyvahinko vuonna 2015. Tällöin havaittiin, että täyttökaivolta säiliölle tulevan kahden täyttöputken laippaliitoksen tiivisteiden kohdalta dieselpolttoainetta oli päässyt vuotamaan huoltokuiluun. Huoltokuilusta polttoaine kulkeutui putkiyhteitä myöten ilmansulkukaivon kautta öljynerottimeen ja öljytilan täytyttyä edelleen näytteenottokaivon kautta purkuputkea myöten Jerisjokeen. Kun purkuputken suuta avattiin öljyisen veden ja jään poistamiseksi havaittiin, että purkuputki oli rikkoutunut asennusvaiheessa joitakin metrejä ennen jokea, mikä oli estänyt osin suoran päästön vesistöön. Maaperään vuotaneen öljyn arvioitu määrä oli 1086 litraa. Pääosa öljystä arvioitiin saadun talteen maaperän puhdistamisella. Maaperän puhdistamisen lisäksi öljyntorjuntatyön yhteydessä jokialue puomitettiin ja öljyistä vettä poistettiin noin 30 m³.

Alueen ja lähiympäristön kaavoitus, nykyinen ja tuleva maankäyttö

Ilmoituksen kohteena oleva kiinteistö 498-401-12-29 on osoitettu asemakaavassa asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialueeksi (AL). Kohde rajautuu etelässä vesistöön (Jerisjoki), lännessä viheralueeseen (VP) ja asuinkiinteistöön (AO), idässä (Puthaanrannantie) ja pohjoisessa tiealueeseen (Roimaantie). Kohteen itä- ja pohjoispuolella tiealueiden toisella puolella on asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialuetta (AL). Kiinteistö on ollut asemakaavan mukaisessa käyttötarkoituksessa.

Alueen maaperä- sekä pohja- ja pintavesitiedot

Puhdistettavan alueen maaperä on kiinteistön liikennöitävällä alueella asfaltoitu (-0,07 m). Asfaltin alla on liikennöitävillä alueilla murske syvyydelle 0,5 m ja laita-alueilla on hiekkaa 3,6-4,5 m syvyydelle asti, jonka alapuolelta alkaa siltin ja hiekan sekainen moreenikerros. Näytepisteissä AF1 ja AF2 havaittiin turvekerros syvyydellä 3,6-4,1 m.

Pohjavesipinta oli 24.10.2024 putkessa AF4 4,77 m syvyydellä maanpinnasta, eli tasolla +231,5. Pohjaveden virtaus alueella

suuntautuu etelälounaaseen. Kiinteistö ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella.

Etäisyys lähimpään vesistöön, Jerisjokeen, on 15 m. Hankealue sijaitsee Natura 2000 –verkostoon kuuluvalla Tornionjoen-Muonionjoen vesistöalueella (FI 130 1912).

Haitta-aineita koskevat tiedot

Alueella tehtyt maaperä- ja pohja- pintavesitutkimukset

AFRY Finland Oy:n teki tutkimuskohteessa maanäytteenottoon liittyviä kairauksia 24.9.2024. Tutkimus tehtiin noudattaen riittäviä turvaetäisyyksiä jakelulaitteisiin ja rakenteisiin. Maanäytteet otettiin monitoimikairalla augerkairauksena, jolloin maaperästä saadaan jatkuva näytesarja. Tutkimuspisteitä tehtiin kaikkiaan 6 kpl. Pisteet kairattiin jakelupisteen alueelle. Kairanreiät täytettiin kairauksen yhteydessä ylös nousseella maa-aineksella ympäröivän maanpinnan tasoon, asfaltoidulla alueella olevat pisteet paikattiin. Tutkimuspisteeseen AF4, joka sijoittui mittarikatoksen länsipuolelle pohjaveden virtaussuuntaan, asennettiin pohjavesiputki AFPVP4 pohjaveden pinnanmittausta ja vesinäytteenottoa varten. Maanäytteiden haihtuvien hiilivetyjen (TVOC, C5-C10) kokonaispitoisuudet alittivat analyysimääritysrajat kaikissa näytteissä. Myös keskitisleiden (C10-C21) ja raskaiden öljyhiilivetyjen (C21-C40) pitoisuudet alittivat analyysinmääritysrajan kaikissa näytteissä. Pohjavesiputkesta otetussa vesinäytteessä haihtuvien hiilivetyjen (TVOC, C5-C10) osalta näytteessä AFPVP4 ei esiintynyt haitta-aineita. Keskitisleiden (C10-C21) pitoisuus oli näytteessä AFPVP4 22 mg/l. Raskaiden öljyhiilivetyjen (C21-C40) pitoisuus oli näytteessä AFPVP4 1,5 mg/l.

Vuoden 2024 tutkimusten perusteella maaperässä ei havaittu haitta-ainepitoisuuksia, mutta pohjavedessä havaitut haitta-ainepitoisuudet viittaavat maaperässä jakelurakenteiden alapuolella tai välittömässä läheisyydessä olevan haitta-aineita.

Esitetty puhdistussuunnitelma

Puhdistustavoitteet

Tehtyjen selvityksen perusteella kohteessa on vanhasta polttoaineen jakelutoiminnasta aiheutuvaa puhdistustarvetta, mikä näkyy kohonneina haitta-ainepitoisuuksina (lähinnä keskitisleet) pohjavedessä.

Rantapenkereellä, jonne pohjaveden virtaus suuntautuu, on vuonna 2015 tehty maaperän puhdistusta havaitun öljyvahingon alueella, joten keskitisleiden levinneisyyden ei uskota olevan laaja-alainen, vaan kyse

on todennäköisesti jakelurakenteiden alapuolelle jääneistä jäännöspitoisuuksista maaperässä. Kohteen arvioitu kaivumassojen kokonaismäärä on 700 m³tr, josta pilaantunutta maata arvioidaan olevan 300 m³tr (600 t). Kaivun arvioidaan ulottuvan noin 4 metrin syvyydelle. Puhdistusalueen kokonaislaajuus on 220 m². Puhdistustavoitteiksi esitetään ELY-keskuksen sähköpostitse 13.12.2024 antaman ohjeistuksen mukaisesti valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukaisia alempia ohjearvotasoja piha-alueen osalta. Rantakaistaleen osalta (alle 10 m etäisyydellä vesistöstä) puhdistustavoitteiksi esitetään ELY-keskuksen antaman ohjeistuksen mukaisesti valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukaisia kynnysarvotasoja.

Puhdistusmenetelmät ja niiden valintaperusteet

Mikäli aseman purkamisen yhteydessä tehtävän maankaivun aikana kohteessa havaitaan pilaantunutta maata, toteutetaan puhdistus massanvaihdoilla. Mikäli perustelluista syistä on tarvetta käyttää muita puhdistusmenetelmiä, tehdään niiden käytöstä erillinen suunnitelma, joka hyväksytetään ympäristöviranomaisilla. Pohjavedessä todettujen haitta-aineiden pitoisuudet tulevat pienenemään maaperän kunnostuksen yhteydessä. Kaivantoon mahdollisesti kertyvä öljyinen vesi poistetaan imuautolla. Tarvittaessa kaivantoon kertyvästä vedestä otetaan rakenteiden purkutöiden aikana näyte, jonka perusteella päätetään mahdollisista jatkotoimenpiteistä pohjaveden osalta.

Työn toteuttamisen aikataulu

Maaperän puhdistustyöt on suunniteltu aloitettavaksi keväällä 2025.

Jätteiden ja kaivettujen maa-ainesten käsittely ja hyödyntäminen

Pitoisuustasoltaan puhdistuksen tavoitetason alittavat maamassat käytetään ensisijaisesti kaivannon alustäytöissä silloin kun massat ovat rakentamiskelpoisia. Alle 0,5 metrin syvyydellä tulevasta maanpinnasta ei kuitenkaan täyttöihin käytetä kynnysarvopitoisuuksia ylittävää maata. Maa-aineksien hyödyntämisellä vältetään turhaa maa-aineksen poiskuljetusta ja korvaavan materiaalin hankintaa. Käyttökelpoiseksi todetut kaivumaat läjitetään kiinteistölle puhdistusalueen läheisyyteen

Puhdistustöiden valvonta, seuranta ja tarkkailu

Puhdistustöitä ohjaamaan nimetään ympäristöteklinen valvoja, joka hyödyntää kaivutyön aikana pilaantuneen alueen rajaamiseksi pikatestilaitteita, esim. PetroFlag sekä laboratoriomääryityksiä. Valvoja kalibroi pikatestilaitteet (PetroFlag) valmistajan antamien ohjeiden

mukaisesti. Laboratoriossa näytteistä määritetään haihtuvat hiilivedyt TVOC (C5-C10), BTEX-yhdisteet sekä keskitisleet (>C10 – C21) ja raskaat öljyhiilivedyt (>C21-C40). Kaivutyön aikana tavoitetason alittaviksi havaittuja (pitoisuustason alittavia) maa-aineksia käytetään hyödyksi kaivantojen täytöissä. Mikäli hiilivetypitoisuuksia esiintyy niin, että tarvitaan erillistä riskinarviota, tehdään myös tarkempia vaikutusperusteisia ns. fraktioanalyyskejä (YM 6/2014 liite 10, taulukko 4) sekä määritetään TOC-pitoisuuksia sekä maaperän rakeisuutta. Kaivannoista otetaan laboratorionäytteitä niin, että kenttätestien lukemien pitoisuustaso voidaan varmistaa ja sitä kautta osoittaa tavoitepitoisuudet saavutetuiksi.

Mahdollisella kunnostuksella kohdealueen maaperä saadaan siihen kuntoon, etteivät päättäneestä polttoaineenjakeletoiminnasta mahdollisesti aiheutuneet päästöt rajoita kiinteistön kaavan mukaista käyttöä. Mikäli puhdistustavoitteita ei jostain syystä saavuteta, laaditaan tilanteesta riskinarvio, minkä perusteella päätetään, tarvitaanko jatkotoimenpiteitä.

Puhdistamisen terveys- ja ympäristövaikutukset ja niiden ehkäisy

Puhdistuksen jälkeen kohdealueen maaperä saadaan siihen kuntoon, etteivät päättäneestä polttoaineenjakeletoiminnasta mahdollisesti aiheutuneet päästöt rajoita kiinteistön kaavan mukaista käyttöä. Mikäli puhdistustavoitteita ei jostain syystä saavuteta, laaditaan tilanteesta riskinarvio, minkä perusteella päätetään, tarvitaanko jatkotoimenpiteitä. Työ massanvaihdolla toteutettuna ei oleellisesti poikkea normaalista maarakennustyöstä, eikä aiheuta siitä poikkeavia ympäristöhaittoja.

Tiedottaminen, kirjanpito ja raportointi

Työmaavalvoja seuraa ja ohjaa puhdistustyön etenemistä ja kirjaa suoritettut toimenpiteet ja tapahtumat työmaapäiväkirjaan. Alueelta poistettavat haitta-ainepitoiset maa-ainekuormat varustetaan sähköisillä pilaantuneen maaperän siirtoasiakirjoilla. Siirtoasiakirjat säilytetään vähintään kolme vuotta puhdistuksen hyväksymisestä valvojan arkistossa. Suunnitelluista ja otetuista kontrollinäytteistä (määrä ja sijainti) pidetään kirjaa, ja ne raportoidaan.

Puhdistuksesta valvoja laatii toteutuksesta loppuraportin, jossa esitellään alueella tehdyt toimenpiteet saavutettuine tuloksineen. Raporttiin liitetään puhdistukseen liittyvät kokousmuistiot, työmaapäiväkirja, jätteen poistot jätekoodeineen, pilaantuneen maaperän siirtoasiakirjat ja muut vastaavat työn suoritusta kuvaavat asiakirjat. Mikäli haitta- ja ainepitoisia maita vastoin ennako-oletusta ei havaita, laatii valvoja toimenpideraportin, jossa kuvailee tekemänsä tarkistukset ja näytteenotot loppulausuntoineen.

ILMOITUKSEN KÄSITTELY

Ilmoitukseen liittyviä erillisiä lausuntoja ei ole pyydetty.

VIRANOMAISEN RATKAISU

ELY-keskus on tarkastanut ilmoituksen ja hyväksyy siinä ilmoitun alueen maaperän puhdistamisen. Maaperän puhdistustöille on saatava päätöksen kohteena olevan kiinteistön omistajilta suostumus ennen puhdistustöiden aloittamista. Töiden toteuttamisessa on noudatettava ilmoituksen lisäksi seuraavia määräyksiä:

MÄÄRÄYKSET

Puhdistustavoitteet

1. Kiinteistöltä RN:o 498-401-12-29 on puhdistettava jakeluaseman purkutöiden vaatimassa laajuudessa pilaantuneet maa-ainekset, joiden haitta-ainepitoisuudet ylittävät valtioneuvoston maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista antaman asetuksen (214/2007) mukaiset **alemmat ohjearvot** haitta-aineiden osalta:

- bensiinijakeet (C₅-C₁₀) 100 mg/kg,
- keskitisleet (>C₁₀-C₂₁) 300 mg/kg,
- öljyhiilivetyjen raskaat jakeet (>C₂₁-C₄₀) 600 mg/kg,
- bentseeni 0,2 mg/kg,
- tolueeni 5 mg/kg,
- etyylibentseeni 10 mg/kg,
- ksyleenit 10 mg/kg,
- MTBE, TAME 5 mg/kg

Lisäksi rantakaistaleen (alle 10 metrin etäisyydellä) osalta VNa 214/2007 mukaiset **kynnysarvot** haitta-aineiden osalta:

- öljyhiilivetyjen summapitoisuus (>C₁₀-C₄₀) 300 mg/kg,
- bentseeni 0,02 mg/kg,
- TEX-summapitoisuus 1 mg/kg,
- MTBE, TAME 0,1 mg/kg

Pilaantuneen maaperän puhdistustöiden yhteydessä haitta-aineiden poistaminen ja hallinta tulee pyrkiä toteuttamaan kestävästi ja siten, että optimoidaan toimenpiteiden kokonaisvaikutukset ympäristöön ja ihmisen terveyteen. Kaivettujen poistettavien maa-ainesten haitta-ainepitoisuudet tulee olla luotettavasti ja kaivuualuetta edustavasti selvitetty. Alueen pohjaveden haitta-ainepitoisuudet tulee tarvittaessa selvittää ja arvioitava puhdistustarve.

Puhdistustöiden aloittamisesta on ilmoitettava ELY-keskukselle ja Muonion kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Puhdistusta tulee jatkaa siihen saakka, kunnes ELY-keskus hyväksyy puhdistuksen toiminnanharjoittajan esityksestä loppuun saatetuksi

Puhdistustöiden yhteydessä mahdollisesti todetut käytöstä poistetut maanpäälliset ja maanalaiset laitteet sekä rakennelmat tulee poistaa. Myös maaperässä havaitut jätejakeet tulee poistaa ja toimittaa jätejakeittain niille tarkoitettuun luvanvaraiseen vastaanottoaikkaan.

Alueen yleinen hoito ja järjestys

2. Pilaantuneen maa-alueen kaivannot on aidattava. Lisäksi puhdistusalue on varustettava pilaantuneen maaperän puhdistuksesta kertovin kyltein.

Maa-ainesten käsittely ja varastointi

3. Poistettavat pilaantuneet ja/tai jätteensekaiset maa-ainekset sekä kohonneita haitta-ainepitoisuuksia sisältävät maa-ainekset, joita ei hyödynnetä määräyksen 5 mukaisesti, on toimitettava ominaisuuksiensa mukaisesti ensisijaisesti hyödynnettäviksi ja toissijaisesti loppukäsiteltäviksi vastaanottoaikkaan, jolla on lupa vastaanottaa kyseisiä maa-aineita
4. Pilaantuneita maamassoja, joiden pitoisuustasot ylittävät määräyksessä 1 asetetut tavoitepitoisuudet saadaan pakottavasta syystä välivarastoida kiinteistöllä tiiviillä alustalla enintään 30 vuorokauden ajan. Välivarastoinnin on oltava mahdollisimman lyhytaikaista ja se on toteutettava siten, ettei siitä aiheudu maaperän pilaantumista, pilaantumattoman ja haitta-ainepitoisen maa-aineksen sekoittumista, haitta-ainepitoisen maa-aineksen pölyämistä, haitta-ainepitoisten suoto ja valumavesien muodostumista tai muuta terveys- tai ympäristöhaittaa. Maamassat on tarvittaessa peitettävä huuhtoutumisen ja pölyämisen estämiseksi. Mikäli välivarastointi toteutetaan päällystämättömällä alueella, on alueen maaperän pintakerroksen pilaantumattomuus varmistettava edustavalla näytteenotolla välivarastoinnin päätyttyä.

Kaivettujen maa-ainesten hyötykäyttö

5. Kaivumaita, joiden pitoisuudet jäävät alle tavoitetasojen voidaan hyödyntää kaivantojen täytöissä kaivupaikalla, mikäli ne ovat rakennusteknisesti hyödynnettävissä. Mikäli haitta-aineita sisältäviä maa-aineita aiotaan hyödyntää puhdistusalueen ulkopuolella, mutta kuitenkin päätöksen alaisen kiinteistön alueella, on hyödyntämispaikat esitettävä hyvissä ajoin erikseen hyväksyttäväksi ELY-keskukselle. Lisäksi on huomioitava, että haitta-ainepitoisten maa-ainesten

hyödyntäminen on toteuttava niin, että pintamaahan (< 0,5 m) ja pohjaveden pinnan alapuolella tulee käyttää maa-aineksia, joiden haitta-ainepitoisuudet alittavat VNa 214/2007 mukaisen kynnsarvontason.

Maa-ainesten kuljettaminen ja kuormaus

6. Pilaantuneet maa-ainekset on toimitettava käsiteltäväksi paikkaan tai laitokseen, jonka ympäristönsuojelulain mukaisessa luvassa tai sitä vastaavassa päätöksessä on hyväksytty kyseisten jätteiden käsittely ja vastaanotto. Kaikkien puhdistustyömaalta pois kuljetettavien maiden haitta-ainepitoisuudet tulee olla edustavasti ja riittävän laadukkaasti selvitetty ennen niiden pois kuljettamista. Lisäksi kaikkien puhdistustyömaalta pois kuljetettavien maamassojen, ja muiden jätteiden sijoituspaikat on ilmoitettava ELY-keskukselle ja Muonion kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ennen töiden aloittamista. Pilaantuneiden maamassojen kuljetus ja kuormaus on järjestettävä siten, ettei niistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa. Kuljetettaessa kosteita ja valuvia maamassoja tulee kuljetuskaluston olla riittävän tiiviitä, jottei kuljetuksissa pääse valumaan haitallisia aineita ympäristöön. Maamassojen pölyäminen on estettävä kuljetuksen aikana. Pilaantuneen maan haltijan velvollisuus on laatia jätelain (646/2011) 121 §:n mukainen siirtoasiakirja ja huolehtia, että pilaantuneita maita siirrettäessä se on kuljetusten mukana. Jätteeksi luokiteltua pilaantunutta maata saa luovuttaa kuljetettavaksi vain jätelain 94 §:n mukaisesti rekisteröityneille toimijoille.

Pilaantuneen veden käsittely

7. Mikäli puhdistuksen yhteydessä kaivantoihin kertyy pilaantunutta vettä ja veden poistaminen on maaperän puhdistustöiden etenemisen kannalta välttämätöntä, on vesi poistettava kaivannosta esimerkiksi imuautolla. Vaihtoehtoisesti vesi voidaan puhdistaa paikan päällä tarkoitukseen soveltuvalla laitteistolla tai menetelmällä. Vesienkäsittelyn tarve tulee varmistaa vesinäytteellä ennen käsittelyn aloitusta. Mikäli vettä päädytään poistamaan tai puhdistamaan, on tästä sovittava erikseen ELY-keskuksen kanssa. Vedestä talteen otettu pilaantuneita aineksia sisältävä jäte on toimitettava laitokseen, jonka ympäristönsuojelulain mukaisessa luvassa tai sitä vastaavassa päätöksessä on hyväksytty kyseisen jätteen käsittely ja vastaanotto. Mikäli puhdistettua ja käsiteltyä vettä johdetaan käsittelyn jälkeen hule- tai jätevesiverkostoon, tulee siitä sopia verkostonomistajan kanssa. Mikäli käsiteltyä vettä johdetaan maastoon, on siitä sovittava erikseen ELY-keskuksen kanssa. Vedenkäsittelyn tehokkuus, toimivuus ja riittävyys on varmistettava vesinäyttein.

Puhdistustyön lopputuloksen toteaminen

8. Kaivannoista poistettavan ja paikoilleen jätettävän maa-aineksen rajapinnasta on otettava riittävä määrä kontrollinäytteitä määräyksessä 13 täsmennetyllä tavalla. Näytteenoton ja näytteiden tulee edustaa laadultaan, pinta-alaltaan ja massamäärältään mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti tutkittavaa maaperän tilaa. Mikäli puhdistuksessa ei ole päästy määräyksessä 1 asetettuihin puhtaustasoihin, maahan jääneen pilaantuneen alueen sijainti on esitettävä kartalla sekä esitettävä arvio maaperään jääneiden haitallisten aineiden aiheuttamista ympäristö- ja terveysriskeistä ja maaperän puhdistustarpeesta.

Laboratorioon toimitettavien maanäytteiden ja tarvittaessa vesinäytteiden analysointi tulee tapahtua akkreditoidussa laboratoriossa.

Määräykset vastuuhenkilöistä ja töiden aloittamisesta

9. Puhdistustyölle on nimettävä valvoja, jolla on tarvittava kokemus ja pätevyys pilaantuneen maaperän puhdistukseen ja puhdistustöiden valvontaan. Valvojan nimi ja yhteystiedot on ilmoitettava ennen töiden aloittamista ELY-keskukselle ja Muonion kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Valvojan tulee laatia työn alussa pöytäkirja, johon kirjataan muun muassa urakoitsijan yhteystiedot, työturvallisuusasiat ja kalustotiedot. Asiakirjaa tulee täydentää ja ylläpitää puhdistustyön aikana.

Määräykset poikkeuksellisista tilanteista

10. Työn aikana ilmenevistä poikkeuksellisista tapahtumista on viipymättä ilmoitettava ELY-keskukselle ja Muonion kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Mikäli häiriötilanteesta voi aiheutua onnettomuusriski tai terveyshaittaa, tapauksesta on ilmoitettava myös Lapin pelastuslaitokselle. Toiminnanharjoittajan on välittömästi ryhdyttävä toimenpiteisiin vahinkojen ja haittojen torjumiseksi.

Määräykset melun torjunnasta

11. Puhdistustyön aiheuttama melutaso ei saa ylittää lähimmissä häiriintyvissä kohteissa kello 07:00–22:00 A-painotetun ekvivalenttimelutason (L_{aeq}) arvoa 55 dB (A) eikä kello 22:00–07:00 A-painotetun ekvivalenttimelutason (L_{aeq}) arvoa 50 dB (A). Mikäli valvontaviranomaisella on aihetta epäillä toiminnasta syntyvän meluhaittoja, on toiminnanharjoittaja velvollinen ryhtymään haitan johdosta tarvittaviin mittauksiin ja selvityksiin sekä melun vähentämistoimiin.

Määräykset kirjanpidosta, puhdistuksen laadunvalvonnasta, tarkkailusta ja raportoinnista

12. Puhdistustyön aikana tulee pitää työmaapäiväkirjaa, johon kirjataan tehdyt toimenpiteet ja puhdistuksen kannalta merkitykselliset tapahtumat. Päiväkirjat on säilytettävä vähintään kolmen (3) vuoden ajan ja ne on pyynnöstä esitettävä ELY-keskukselle tai Muonion kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.
13. Puhdistustavoitteiden toteutumista on töiden aikana tarkkailtava asianmukaisilla kenttämittauksilla ja näytteenotolla. Näytteenoton laadukkuus ja edustavuus on varmistettava laboratorioanalyysin. Kenttätestien ja laboratoriotulosten keskinäinen eroavaisuus on otettava huomioon pilaantuneen maa-aineksen kaivun ohjauksessa. Näytteenottotarkkailussa on määritettävä vähintään määräyksessä 1 esitetyt haitta-aineet. Puhdistusalueen katsotaan rajautuneen, kun laboratorioanalyysillä varmistetut tarkkailutulokset alittavat määräyksessä 1 esitetyt ohjearvot. Kaivantoja ei saa peittää ennen kuin kontrollinäytteiden laboratoriotulokset ovat valmistuneet ja ELY-keskukselle ja Muonion kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle on varattu mahdollisuus puhdistustöiden tarkastamiseen.
14. Pilaantuneisuusselvityksen sekä puhdistuksen yhteydessä otettujen näytteiden analyysitulosten ja muiden työnaikaisten havaintojen perusteella on toiminnanharjoittajan esitettävä tarvittaessa selvitys puhdistettavan alueen jatkotarkkailu- ja puhdistustarpeesta.
15. Puhdistustyön loppuraportti on toimitettava ELY-keskukselle ja Muonion kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle viimeistään kolmen (3) kuukauden kuluessa töiden suorittamisesta. Loppuraportissa on vähintään esitettävä:
 - yhteenvetotaulukko, jossa on esitetty kiinteistöillä tehtyjen puhdistustoimien aikana otettujen seuranta- ja jäännösnäytteiden havainnot, maalaji, kenttä- ja laboratoriotulokset, näytteen edustaman alueen pinta-ala ja/tai massamäärä
 - laboratorion analyysitulokset,
 - toteutuneiden kaivantojen laajuus ja syvyys sekä sijainti koordinaatistoon (ETRS-TM35FIN) sidotulla kartalla,
 - näytepisteiden sijainti (ETRS-TM35FIN -koordinaatisto),
 - selvitys kaikkien kaivannoista poistettujen maa-ainesten laadusta, määrästä, käsittelystä ja sijoituspaikasta,
 - tarvittaessa määräyksessä 8 mainittu riskiarvio ja määräyksessä 14 mainittu selvitys jatkotarkkailu- ja puhdistustarpeesta ja
 - työmaakokousten pöytäkirjat/muistiot

Määräysten ja päätöksen perustelut

ELY-keskus katsoo, että pilaantuneen maaperän puhdistaminen ilmoituksessa esitetyllä tavalla ja tässä päätöksessä annettuja määräyksiä noudattaen täyttää ympäristönsuojelulaissa pilaantuneen maaperän puhdistamiselle asetetut vaatimukset eikä puhdistustyöstä tai kiinteistön maaperästä aiheudu jatkossa terveyshaittaa tai vaaraa ympäristölle.

Määräysten perustelut

Päätöksessä mainitut määräykset ovat tarpeen terveys- ja ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi. Puhdistustavoitteeksi on määrätty kiinteistöjen alueelle valtioneuvoston maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista antaman asetuksen (214/2007) alemmat ohjearvot entisen jakeluaseman alueelle ja rantakaistaleen välittömään läheisyyteen VNa 214/2007 mukaiset kynnysarvot haitta-ainepitoisuuksille. ELY-keskus on ottanut puhdistustasoja määrittäessään huomioon alueen rajautumisen Natura 2000- vesistöön sekä nykyisen kaavoituksen ja käyttötarkoituksen kiinteistöllä. Puhdistamisessa noudatetaan yleisesti käytössä olevaa hyväksyttävää puhdistusmenetelmää eikä toiminnasta ennakolta arvioiden aiheudu ympäristön muuta pilaantumista tai sen vaaraa. Valvonnan kannalta on välttämätöntä, että viranomaisille toimitetaan tieto puhdistustöiden suunnitellusta aloitusajankohdasta ennen töiden aloittamista (määräys 1).

Puhdistettava alue on edellytetty aidattavaksi sekä merkittäväksi kylteillä, jotta pilaantuneen maan kaivusta tai muista työvaiheista ei aiheudu haittaa tai vaaraa työmaan ulkopuolisille tahoille ja jotta estetään asiattomien pääsy kaivualueelle (määräys 2).

Pilaantuneiden massojen käsittelystä, varastoinnista, maa-ainesten hyötykätöstä, kuljetuksesta, kuormauksesta ja edelleen toimittamisesta on tarpeen antaa määräykset, ettei puhdistustöistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa tai terveyshaittaa. Pilaantuneiden massojen pölyämistä tai haitta-ainesten huuhtoutumista ja näistä johtuvaa pilaantuneiden massojen aiheuttamaa lisäpilaantumista puhdistettavalla kiinteistöllä ja naapurikiinteistöillä estetään muun muassa oikeanlaisen kuljetuskaluston valinnalla ja välivarastoitavien massojen peittämisellä (määräykset 3-6).

Kaivantoihin kertyvien vesien tehokkaalla puhdistamisella estetään haitta-ainesten edelleen kulkeutuminen puhdistettavien alueiden ulkopuolelle. Haitta-aineita sisältävät jätteet voivat aiheuttaa vaaraa ja haittaa terveydelle ja ympäristölle, mikäli niitä ei käsitellä

asianmukaisesti mainittujen jätteiden käsittelyyn erikoistuneissa ja luvan saaneissa laitoksissa (määräys 7).

Puhdistustoimien aikaisilla kontrollinäytteillä saadaan tietoa puhdistuksen etenemisestä ja riittävydestä. Näytteenotto ja näytteiden on edustettava mahdollisimman laadukkaasti, hyvin ja tarkoituksenmukaisesti puhdistettavaa aluetta. Tarkkailulla varmistetaan, että alueet puhdistetaan määräyksessä 1 annettujen ohjearvojen mukaisesti. Toiminnanharjoittajan on pystyttävä osoittamaan, että puhdistustyöt on tehty riittävässä määrin ja tämän päätöksen mukaisesti. Siinä tapauksessa, että tavoitetta ei saavuteta, on pystyttävä arvioimaan riskit ja mahdollisten jatkotoimenpiteiden tarve (määräys 8).

Valvojan nimeämisellä varmistetaan, että puhdistus toteutetaan asianmukaisesti ja laadukkaasti, ja että tiedonkulku työn aikana on sujuvaa (määräys 9).

Ilmoitusvelvollisuus poikkeustilanteista on määrätty viranomaisten tiedon saannin varmistamiseksi, valvonnan toteuttamiseksi ja mahdollisten viranomaisohjeiden antamiseksi. Määräys torjuntatoimenpiteisiin ryhtymisestä päästöjen torjumiseksi on annettu välittömän pilaantumisen ehkäisemiseksi ja haittojen minimoimiseksi (määräys 10).

Määräys on annettu meluhaittojen ehkäisemiseksi ja ympäristön viihtyisyyden turvaamiseksi (määräys 11).

Viranomaisvalvonta ja toiminnanharjoittajan vastuu edellyttävät kirjanpitoa, laadun valvontaa, tarkkailua ja raportointia. Puhdistustöiden onnistumisen kannalta on tärkeää, että käsiteltävien massojen ominaisuuksista, puhdistuksen etenemisestä ja puhdistuksen riittävydestä saadaan luotettavaa tietoa. Tarkkailu on tarpeen myös haitallisten ympäristövaikutusten estämiseksi. Tarkkailulla saatavan tiedon avulla varmistetaan, että puhdistustöille asetetut tavoitteet saavutetaan pysyvästi ja tarvittaessa pystytään tehostamaan puhdistustöiden ympäristönsuojelutoimia sekä arvioimaan mahdollisten jatkotoimenpiteiden tarve. Kaivutyötä ohjataan pääasiassa paikan päällä tehtävin kenttämittauksin ja havainnoin. Tiedonkulun ja viranomaisvalvonnan varmistamiseksi kaivantojen tarkistusvelvoite näytteenotoin on tarpeen. Laboratoriotulosten odottaminen varmistaa päätöksessä asetetun puhdistustason saavuttamisen.

Puhdistustyön aikana ja sen jälkeen on pystyttävä varmistamaan ja osoittamaan, että puhdistettava alueen lisäksi pilaantuneiden maiden välivarastointialueen alapuolinen maaperä on puhdistettu riittävässä määrin ja tämän päätöksen mukaisesti sekä arvioimaan mahdollisten jatkotoimenpiteiden tarve (määräykset 12-15).

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 6, 7, 16, 17, 20, 85, 133, 136, 172, 190, 191, 200, 205, 209 §

Ympäristönsuojeluasetus (713/2014) 24, 25, 26 §

Valtioneuvoston asetus maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007)

Jätelaki (646/2011) 8, 13, 15, 29, 121, 122 §

Valtioneuvoston asetus jätteistä (978/2021) 3, 4, 11, 40 §

Hallintolaki (434/2003)

Valtion maksuperustelaki (150/1992)

Valtioneuvoston asetus (794/2024) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025.

Käsittelymaksu ja sen määräytyminen

Tämän ilmoituksen käsittelystä perittävä maksu on 1280 €.

Maksun suuruus perustuu valtioneuvoston asetukseen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista (794/2024) ja sen liitteenä olevaan maksutaulukkoon. Pilaantuneen maaperän puhdistamisesta tehtävän ilmoituksen käsittelystä perittävä maksu on 80 € kultakin asian käsittelyyn kuluvalta tunnilta. Tämän ilmoituksen käsittelyyn kului 16 tuntia.

Valvonnan maksullisuus

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 205 §:n mukaan ELY-keskus voi periä maksun valvontatoimista, jotka ovat tarpeen 136 §:n 2 momentissa tarkoitetun päätöksen noudattamisen varmistamiseksi. Maksun suuruus perustuu valtioneuvoston asetukseen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista (794/2024) ja sen liitteenä olevaan maksutaulukkoon. Valvontatoimenpiteitä koskeva lasku lähetetään vuosittain.

Valvontatoimenpiteet:

alle 6 tuntia 198 €, 6-13 tuntia 510 €, 14-27 tuntia 1 524 € ja 28-41 tuntia 2310 €.

Päätöksen voimassaoloaika

Tämä päätös on voimassa toistaiseksi. Mahdollisten olosuhdemuutosten vuoksi päätöksen voimassaolon jälkeen maaperän

ja pohjaveden pilaantuneisuus ja puhdistustarve on tarvittaessa arvioitava uudestaan ja tehtävä puhdistamisesta ympäristönsuojelulain (527/2014) edellyttämä ilmoitus tai lupahakemus.

Päätöksen täytäntöönpanokelpoisuus

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 200 §:n perusteella tätä päätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Muutoksenhakuviranomainen voi kieltää täytäntöönpanon.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätös

Ilmoituksen tekijälle (sähköisesti)

Tiedoksi

Kiinteistön omistaja

Muonion ympäristönsuojeluviranomainen (sähköisesti)

Kuuluttaminen

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 85 §:n mukaisesti ELY-keskus antaa päätöksen tiedoksi myös julkisella kuulutuksella. Kuulutus ja kuulutettava päätös ovat nähtävillä ELY-keskuksen ja Muonion kunnan verkkosivuilla.

Tietojärjestelmän päivittäminen

Alueen maaperää koskevat tiedot päivitetään valtakunnalliseen Maaperän tilan tietojärjestelmään.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamoon. Tarkemmat ohjeet muutoksenhausta ovat päätöksen liitteenä 1 olevassa valitusosoituksessa.

Hyväksyntä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Merkintä sähköisestä hyväksynnästä on

asiakirjan viimeisellä sivulla. Päätöksen on esitellyt ympäristötarkastaja Kati Anttila ja ratkaissut ylitarkastaja Vesa-Matti Määttä.

Liitteet

Liite 1. Valitusosoitus

Liite 2. Puhdistettavan alueen sijaintikartta

Liite 3. Tutkimuspistekartta

LIITE 1.

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen sekä sen käsittelystä perittyyn maksuun saa hakea muutosta valittamalla **Vaasan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, siten kuin oikeudenkäynnistä tarkemmin säädetään. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän** kuluessa **päätöksen tiedoksisaannista**. Päätöksen tiedonsaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä (7) päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavaan arkipäivään. **Valitusaika päättyy 17.3.2025.**

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää,
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi ja millä perustein (vaatimukset)
- mihin valitusosoitus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on tämän yhteystiedot ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Sähköisesti toimitettua valituskirjelmää ei tarvitse allekirjoittaa.

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen,

- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta,
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle

Asiamiehelle, jollei hän ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja tai muulla luotettavalla tavalla osoitettava olevansa oikeutettu edustamaan päämiestä.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamoon. Valituskirjelmän on oltava perillä määrääjän viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Sähköisesti (telekopio, sähköposti tai sähköinen asiointipalvelu) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määrääjän viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) mukaan muutoksenhakijalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa 310 euron oikeudenkäyntimaksu. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Vaasan hallinto-oikeuden yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus

Postiosoite: PL 204, 65101 Vaasa

Puhelin: kirjaamo 029 56 42780 (ma-pe klo 8.00–16.15)

Puhelinvaihde: 029 56 42611

Faksi: 029 56 42760

Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

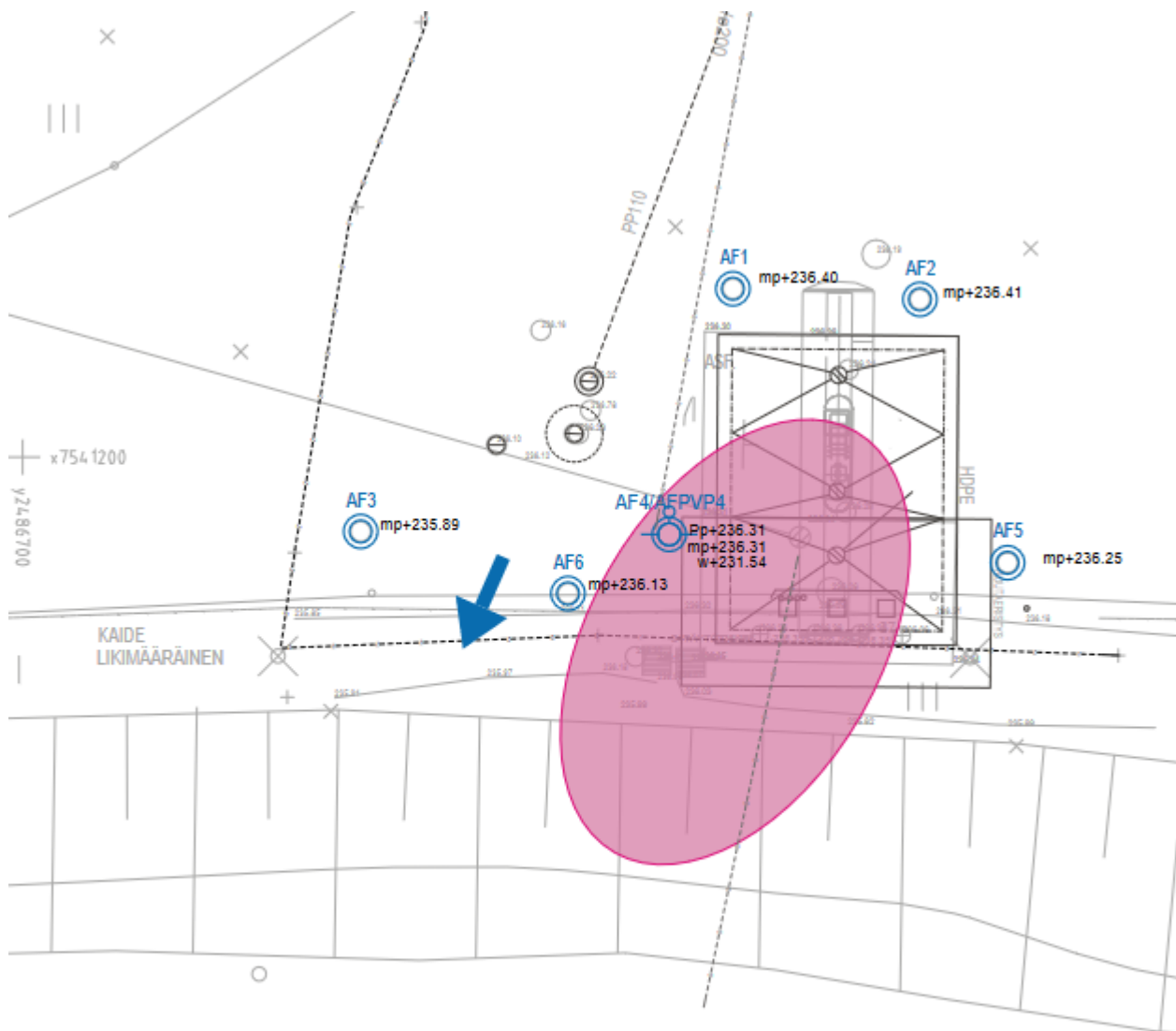
LIITE 2.

PUHDISTETTAVAN ALUEEN SIJAINTIKARTTA

LIITE 3.

TUTKIMUSPISTEKARTTA

SUUKOSKI

Tämä asiakirja LAPELY/5245/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LAPELY/5245/2024 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Anttila Kati 07.02.2025 11:57

Ratkaisija Määttä Vesa-Matti 07.02.2025 11:59